

Η θέση των Ναζί έναντι του Χριστού

Ορθοδοξία / Αιρέσεις

Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Γεωργόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

Είναι γνωστό, ότι ο Ναζισμός ανήκει στις πλέον εγκληματικές ιδεολογίες που γνώρισε η παγκόσμια ιστορία. Στο παρόν άρθρο μας, ερχόμαστε να παρουσιάσουμε συνοπτικά, πως οι Ναζί τοποθετήθηκαν απέναντι στο πρόσωπο του Θεανθρώπου τόσο σε ιδεολογικό επίπεδο, όσο και σε πρακτικό, στο πως δηλαδή προσπάθησαν να επιβάλλουν τις ιδέες τους.

Αρχικά και πριν ακόμα καταλάβουν την εξουσία, αλλά και αργότερα, υιοθέτησαν και διέδιδαν τις αντιλήψεις του Houston Stewart Chamberlain ενός βρετανικής καταγωγής, ρατσιστή φιλοσόφου και γερμανόφιλου πολιτικού. Σύμφωνα λοιπόν με τον H. S. Chamberlain θεωρητικό υπέρμαχο της φυλετικής και πολιτιστικής ανωτερότητας των Αρίων, το πρόσωπο του Χριστού πρέπει να διαχωριστεί από όλο τον ιστορικό χριστιανισμό. Οι Εκκλησίες, έλεγε, έχουν καταστήσει σκοτεινή τη μορφή του Χριστού [1]. Κατά τον H.S.Chamberlain, ο Χριστός δεν ήταν Ιουδαίος, δεν είχε ούτε σταγόνα γνήσιο ιουδαϊκό αίμα στις φλέβες του. Ο Χριστός ήταν ένας Άριος [2]. Η ναζιστική προπαγάνδα θα αναπαράγει αυτές τις

αντιλήψεις. Το έργο του Η. S. Chamberlain «Τα θεμέλια του 19ου αιώνα», στο οποίο αναφέρονταν εκτενώς στο πρόσωπο του Κυρίου, μέχρι το 1938 είχε πραγματοποιήσει 23 εκδόσεις.

Στην ίδια γραμμή, και με τις ίδιες περί φυλετικής καθαρότητας προϋποθέσεις, θα κυκλοφορήσει το 1939 το βιβλίο του φιλοναζιστή καθηγητού W. Hauer, με τίτλο «Ένας Άριος Χριστός» [3]. Ο εν λόγω καθηγητής, αν και φρονούσε ότι ο Χριστιανισμός ζημίωσε την πρόοδο της γερμανικής φυλής, ανεχόταν να γίνεται λόγος περί του Χριστού ως ανθρώπου εμπνευσμένου από το Θεό [4].

Ελευθερία και Θάνατος, Γιώργος Κόρδης.

Τη θέση όμως των Ναζί έναντι του Χριστού, κατά τον πλέον επίσημο τρόπο, θα την εκφράσει ο κατ'έξοχήν θεωρητικός του ναζισμού, υπουργός του Χίτλερ και συνιδρυτής μαζί του του εθνικοσοσιαλιστικού κόμματος, ο Alfred Rosenberg. Να σημειωθεί, ότι ο Α. Rosenberg από το διεθνές δικαστήριο της Νυρεμβέργης

καταδικάστηκε ως εγκληματίας πολέμου και απαγχονίστηκε στις 16.10.1946.

Ο Α. Rosenberg μίλησε για τον μύθο του Ιησού, αμφισβητώντας όχι την ιστορική ύπαρξη του Θεανθρώπου, αλλά επιμέρους ιστορικές πτυχές της δράσης του, βασικές διδασκαλίες του, την αυτοσυνειδησία του Κυρίου, και την πίστη της Εκκλησίας. Ο μύθος του Ιησού, κατά τον Α. Rosenberg, γεννήθηκε στην Μ. Ασία ως υποστασιοποίηση της ελπίδας των κατάπιε- σμένων πληθυσμών που αναζητούσαν έναν ηγέτη ελευθερωτή από τους Ρωμαίους.

Μεταφέρθηκε αργότερα στην Παλαιστίνη και εκεί συνδέθηκε και ταυ -τίστηκε με την εβραϊκή ιδέα του Μεσσία. Στη συνέχεια του απέδωσαν λόγια και διδασκαλίες που δεν είχε, τον συσχέτισαν με διάφορους προφήτες της Μέσης Ανατολής, και στο τέλος το πρόσωπό του αναμείχθηκε με ποικίλα σκουπίδια, κατά τους ισχυρισμούς του πάντα, της εβραϊκής, μεσανατολικής και αφρικανικής νοοτροπίας και ζωής. Οι Εκκλησίες αργότερα, συνεχίζει ο Α. Rosenberg , διέστρε- ψαν την αρχική διδασκαλία Του και τα περί του προσώπου Του [5].

Κατά τον Α. Rosenberg, ο Χριστός δεν υπήρξε ποτέ Θεός, γι' αυτό ζητούσε να υπάρξει μία νέα θεώρηση του Ιησού τελείως διαφορετική. Μια θεώρηση που θα ενσαρκώνει το πρότυπο του ήρωα και δε θα έχει καμμία σχέση με τον Ιησού της Βίβλου. Διδασκαλίες περί ταπεινοφροσύνης ή ελεημοσύνης ή επιείκειας, έλεγε ο Α. Rosenberg, είναι απολύτως ασυμβίβαστες με την ηρωική αντίληψη περί ζωής [6].

Επίσης με πρωτοφανή περιφρόνηση καταφέρονταν εναντίον της Π. Διαθήκης λέγοντας ότι περιέχει ανόητες και επιβλαβείς διηγήσεις άξιες μόνο για Εβραίους [7], αλλά και κατά του αποστόλου Παύλου [8]. Θα ολοκληρώσουμε την αναφορά μας στις δαιμονικές, ως προς τη σύλληψή τους, αντιλήψεις του Α. Rosenberg, επισημαίνοντας ότι θεωρούσε την περί αμαρτίας διδασκαλία του Χριστού ως διαρκή φυσική νόθευση της φυλής [9].

Κάτω από αυτές τις ιδεολογικές προϋποθέσεις, οι Ναζί ευνόησαν, ενίσχυσαν και προστάτευσαν την «Κίνηση της Γερμανικής πίστεως». Η Κίνηση της Γερμανικής πίστεως είχε σαφώς νεοπαγανιστικό χαρακτήρα [10], καθώς είχε ως σκοπό να επαναφέρει την λατρεία των αρχαίων γερμανικών θεών και για τον λόγο αυτό ονομάστηκε «Νέα ειδωλολατρία» (Das neue Heidentum). Χαρακτη- ριστικό γνώρισμα των Γερμανών νεοειδωλολατρών ήταν η επιθετική τους στάση έναντι του Χριστιανισμού. Ο Χριστός και η διδασκαλία του κατ' αυτούς εξέφραζαν το ασιατικοσημιτικό πνεύμα.

Θεωρούσαν ότι η διδασκαλία του Χριστού είναι αντίθετη με τις περί φυλής, αίματος, υπερηφάνειας, ηρωισμού, σωματικής δυνάμεως αντιλήψεις της Αρίας γερμανικής φυλής. Επιπλέον ζητούσαν την κατάργηση του σταυρού, τη λατρεία της Κυριακής και την αντικατάστασή τους με εορτές του αγρού κατά τα παγανιστικά πρότυπά τους.

Ο πιο ύπουλος τρόπος όμως, με τον οποίο η ναζιστική προπαγάνδα πολέμησε το πρόσωπο και την διδασκαλία του Κυρίου, παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις τους, ήταν ότι ενίσχυσαν με κάθε τρόπο τη δημιουργία της κίνησης των «Γερμανών Χριστιανών» (Deutsche Christen).

Οι Γερμανοί χριστιανοί ήταν μία πολιτικοεκκλησιαστική κίνηση που είχε ως σκοπό την σύζευξη των εθνικοσοσιαλιστικών αρχών με την χριστιανική πίστη, ώστε αυτή αφ' ενός να αλλοιωθεί, αφ' ετέρου να γίνει άλλο ένα επικουρικό δεκά- νίκι σε πρακτικό επίπεδο του ναζισμού [11].

Η θεολογία τους ήταν συγκρητιστική με μείξη χριστιανικών και αντι- χριστιανικών στοιχείων, με αντισημιτική αφετηρία και με πολιτικό προ- σανατολισμό. Υπήρξαν πολέμιοι της Παλαιάς Διαθήκης και όσοι έμεναν πιστοί στην εν Χριστώ Ιησού Αποκάλυψη θεωρούνταν ιουδαιοχριστιανοί, μη άριοι, απαγόρευαν την συμμετοχή τους στον κλήρο και ζητούσαν τον αποκλεισμό τους από την Εκκλησία. Ανέφεραν ότι υπήρχε κοινή συγγένεια του βορείου πνεύματος με τον ηρωικό, όχι τον Ιουδαιο,

αλλά τον Άριο Ιησού. Στόχος και σκοπός των Γερμανών Χριστιανών, ήταν η υποτιθέμενη αποιουδαιοποίηση του Χριστιανισμού και η σύζευξή του με την Άρια ρατσιστική αντίληψη περί θρησκείας [12].

Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι, στον καταστατικό χάρτη της πίστεώς τους, που αποτελούνταν από 28 θέσεις, υιοθέτησαν τις περί φυλής και αίματος αντιλήψεις των Ναζί. Επιπλέον, στο άρθρο 18, υποστήριζαν για προφανείς λόγους, ότι δεν έχει σημασία εάν ο Χριστός ήταν εξ Ιουδαίων ή όχι, και αντέτειναν το εξαιρετικώς νεφελώδες, ότι η σημασία του έγκειται στο ότι εμφανίζει σε εμάς το θείο γένος. Η κίνηση υποτιμούσε και μείωνε τη σημασία της Αυγουσταίας Ομολογίας και επιχείρησε μια νέα θεώρηση του προσώπου του Λούθηρου και της Μεταρρύθμισης υπό το φως των ιδεολογημάτων τους.

Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι οι Ναζί επιχείρησαν με κάθε τρόπο να ακρωτηριάσουν και να παραμορφώσουν το πρόσωπο και τη διδασκαλία του Κυρίου με μια ποικιλία μεθοδεύσεων, με διάβρωση των συνειδήσεων και με το να αντικαθιστούν τα ιστορικά δεδομένα με τις ιδεολογικές τους φαντασιώσεις. Παρ'όλα αυτά υπήρξαν κάποιοι που αντιστάθηκαν σθεναρά σε όλη αυτή την προσπάθεια. Κάποιοι που αγωνίστηκαν να κρατήσουν γνήσια και ακέραιη την εικόνα του Χριστού των Ευαγγελίων, της ιστορίας και της διδασκαλίας του, στα πλαίσια βέβαια της παραδόσεώς τους.

Όλοι αυτοί, σαν πράξη αντίστασης συγκρότησαν την «Ομολογούσα Εκκλησία» (Bekennede Kirche). Σ' αυτή εντάχθηκαν όλοι εκείνοι οι θεολόγοι, οι πάστορες, οι χριστιανοί που αντιτάχθηκαν σθεναρά στους Γερμανούς χριστιανούς και στις ναζιστικές μεθοδεύσεις να δημιουργήσουν ένα χριστιανισμό καρικατούρα, υπηρέτη των εθνικοσοσιαλιστικών αντιλήψεων και του ιστορικού μεσσιανισμού του Χίτλερ.

Παρά την απροκάλυπτη βία τόσο των Γερμανών χριστιανών εναντίον τους, όσο και των Ναζί, στην περίφημη θεολογική διακήρυξη Barmen του 1934 θα καταδικάσουν και θα απορρίψουν απερίφραστα το πολιτικοθρησκευτικό κατασκεύασμα των Γερμανών χριστιανών, τον ρατσισμό, και τον ιστορικό μεσσιανισμό του Χίτλερ. Ηγετικές μορφές αυτής της αντίδρασης υπήρξαν ο K. Barth, ο οποίος εκδιώχθηκε από την Γερμανία και ο D. Bonhoeffer που πέθανε σε στρατόπεδο συγκεντρώσεως. Από την Ρωμαιοκαθολική πλευρά σημαντικός ιδεολογικός αντίπαλος, στο θρησκευτικό πεδίο, των Ναζί υπήρξε ο καρδινάλιος Clemens August Graf von Galen.

Ως τελικό σχόλιο, δηλωτικό της θέσεως των Ναζί έναντι του Χριστού και χριστιανισμού γενικώτερα, θέλουμε ν' αναφέρουμε τη θέση του Χίτλερ: «Κάποιος πρέπει να είναι ή χριστιανός ή Γερμανός. Και τα δύο μαζί δεν μπορεί να είναι» [13].

Σημειώσεις

1. H. St.Chamberlain, *Die Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts. Erste Hälfte*, 1938(23), σσ. 220 - 295.

2. Οπ.π., σ. 256.

3. W. Hauer, *Ein arischer Christus*, 1939.

4. W. Hauer, *Konfessionsszwang oder freie religiöse Führung der Deutschen Jungen ?*, 1934 , σσ. 16-17.

5. A. Rosenberg , *Der Mythos der 20 Jahrhunderts*, 1934(28), σσ. 172 - 175.

6. Οπ.π., σσ. 338, 395-396, 491.

7. Οπ.π., σσ. 601- 602.

8. Οπ.π., σσ. 173 - 174.

9. Οπ.π., σσ. 21, 71.

10. Πρωτογενές υλικό και μαρτυρίες από βιβλία, περιοδικά, αφίσες του χώρου βλ.Μ. Pöhlmann (Hrsg), *Odins Erben. Ne germanisches Heidentum: Analyse und Kritik*, EZW - Texte 184/ 2006, σσ. 5-25. Πρβλ. F.R.Gahbauer, « Deutsche gläubige Bewegung », *LThK* 3(1995), 168 - 169.

11. Διεξοδικά βλ. K. Meier, *Die Deutschen Christen. Das Bild einer Bewegung im Kirchenkampf des Dritten Reiches*, 196(73).

12. Πρβλ. J.Hossenfelder (Hrsg), *Die Richtlinien der deutschen Christen*, 1932.

13. A. Läßle, *Kirchengeschichte in Längsschnitten*, 1968, σ. 89.

<http://bit.ly/2Gj6Wa6>